

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و
درمانی تهران
دانشکده بهداشت

طرح درس

عنوان درس: آموزش بهداشت و ارتقای سلامت در محیط کار	فراگیران: دانشجویان ترم ۳ کارشناسی ارشد آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد (نظری ۱/۵ و ۰/۵ عملی)	کد درس:
روز و ساعت تدریس: دوشنبه ها ۱۰ الی ۱۲	پیش نیاز: ندارد
مسوول درس: دکتر مهناز آشورخانی	سال تحصیلی: نیم سال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳
شماره تلفن مسوول درس:	مکان تدریس: گروه آموزش و ارتقای سلامت دانشکده بهداشت
آدرس پست الکترونیک: ashoorkhani@gmail.com	آدرس: دانشکده بهداشت

■ شرح درس:

در این درس فراگیر با اهمیت عرصه محیط کار برای اجرای اقدامات آموزش بهداشت و ارتقای سلامت؛ و از ابعاد مختلف رویکردها در سطح فرد، محیط، سازمان و جامعه آشنا می شود.

■ هدف کلی درس:

توانمند سازی دانشجویان در طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه های جامع ارتقاء سلامت و آموزش بهداشت بمنظور ارتقاء رفتار های سالم و ایمن در محیط کار

■ اهداف اختصاصی درس:

آشنایی با تعاریف، تاریخچه، اهمیت و اصول آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت و ایمنی (HSE) در محیط کار اهمیت سلامت نیروی کار در ارتقاء سلامت جامعه نگاهی به وضعیت سلامت کارگران در ایران و تجربه سایر کشور ها (بررسی وضعیت بر اساس شاخص ها و استانداردها)

تبیین قوانین و اسناد بالا دستی برای سلامت محیط های کار در ایران
تبیین عوامل موثر بر سلامت کارکنان و محیط کار

تبیین تاثیرات متقابل کار بر سلامت و سلامت بر کار
تبیین نظریه ها و الگو های تحلیل رفتار های مرتبط با ایمنی در محیط کار (مدل پنیر سوئیسی، نظریه دامینو)

تبیین عوامل موفقیت اقدامات آموزش بهداشت و ارتقای سلامت در محیط کار
تبیین رویکردها، نظریه ها و مدل های کاربردی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
تبیین طراحی و اجرای برنامه های اولویت دار در محیط کار شامل: ارتقاء سلامت جسمانی، روانی و رفتاری، افزایش فعالیت جسمانی، بهبود

تبیین وضعیت تغذیه، تامین محیط کار ایمن، استرس، بیماری قلبی و عروقی
تبیین برنامه ریزی در محیط های کاری با اندازه های کوچک، متوسط و بزرگ:
تبیین سنجش نیاز ها بر اساس جمع آوری داده ها از محیط و نیروی انسانی و ماهیت کار
تبیین راه اندازی نظام مداوم و بروز ثبت داده ها (بانک اطلاعاتی جامع سلامت سازمان)
تبیین شناخت و ارزیابی فرهنگ سازمانی و محیط کار، قوانین و مقررات، دستور العمل ها
تبیین ارزیابی تیم ها و مشارکت کنندگان
تنظیم و آماده سازی اهداف برنامه
تبیین پیش بینی، تامین منابع، ملاحظات اجرایی و سیاست های سازمانی براساس شواهد
تبیین اجرا و ارزشیابی برنامه

معرفی حد اقل ۲ برنامه جامع آموزش و ارتقاء سلامت در محیط کار انجام شده در جهان و ایران
در بخش عملی: (۰.۵ واحد عملی)

دانشجو ضمن مراجعه به یک محیط کار فعالیت های زیر را انجام دهد:
a. بررسی وضعیت موجود و جمع آوری اطلاعات سلامت بر اساس شواهد
b. اولویت بندی مشکلات و انتخاب یک مشکل
c. طراحی برنامه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت و ارائه گزارش در کلاس

▪ شیوه ی تدریس : سخنرانی- روش های تعاملی (ارائه مورد- بحث و گفتگو- بارش افکار و...)

▪ روش ارزشیابی دانشجو: ارزشیابی کلاسی شامل حضور موثر، انجام تکالیف هر جلسه-

ارزشیابی میان ترم و ارزشیابی پایان ترم- گزارش کار عملی دانشجویان

▪ مقررات کلاس: حضور به موقع و موثر در کلاس - عدم استفاده از تلفن همراه در کلاس- ارسال

به موقع تکالیف درخواستی- رعایت احترام به استاد و دانشجویان دیگر

○ جدول زمان بندی ارائه درس

جلسه	نام اساتید	مباحث
اول	دکتر مهناز آشورخانی	<ul style="list-style-type: none"> ▪ آشنایی با تعاریف, تاریخچه, اهمیت و اصول آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت و ایمنی (HSE) در محیط کار ▪ اهمیت سلامت نیروی کار در ارتقاء سلامت جامعه
دوم	دکتر مهناز آشورخانی	<ul style="list-style-type: none"> ▪ نگاهی به وضعیت سلامت کارگران در ایران و تجربه سایر کشورها (بررسی وضعیت بر اساس شاخص ها و استانداردها) ▪ قوانین و اسناد بالا دستی برای سلامت محیط های کار در ایران
سوم	دکتر مهناز آشورخانی	<ul style="list-style-type: none"> ▪ عوامل موثر بر سلامت کارکنان و محیط کار ▪ تاثیرات متقابل کار بر سلامت و سلامت بر کار
چهارم	دکتر مهناز آشورخانی	<ul style="list-style-type: none"> ▪ نظریه ها و الگوهای تحلیل رفتارهای مرتبط با ایمنی در محیط کار (مدل پنیر سوئیسی، نظریه دامینو)
پنجم	دکتر مهناز آشورخانی	<ul style="list-style-type: none"> ▪ عوامل موفقیت اقدامات آموزش بهداشت و ارتقای سلامت در محیط کار ▪ رویکردها, نظریه ها و مدل های کاربردی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
ششم	دکتر مهناز آشورخانی	<ul style="list-style-type: none"> ▪ طراحی و اجرای برنامه های اولویت دار در محیط کار شامل: ارتقاء سلامت جسمانی, روانی و رفتاری, افزایش فعالیت جسمانی, بهبود وضعیت تغذیه, تامین محیط کار ایمن, استرس, بیماری قلبی و عروقی

<ul style="list-style-type: none"> ▪ برنامه ریزی در محیط های کاری با اندازه های کوچک، متوسط و بزرگ 	دکتر مهناز آشورخانی	هفتم
<ul style="list-style-type: none"> ▪ سنجش نیاز ها بر اساس جمع آوری داده ها از محیط و نیروی انسانی و ماهیت کار راه اندازی نظام مداوم و بروز ثبت داده ها (بانک اطلاعاتی جامع سلامت سازمان) 	دکتر مهناز آشورخانی	هشتم
<ul style="list-style-type: none"> ▪ شناخت و ارزیابی فرهنگ سازمانی و محیط کار، قوانین و مقررات، دستور العمل ها 	دکتر مهناز آشورخانی	نهم
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ارزیابی تیم ها و مشارکت کنندگان ▪ تنظیم و آماده سازی اهداف برنامه ▪ پیش بینی، تامین منابع، ملاحظات اجرایی و سیاست های سازمانی براساس شواهد 	دکتر مهناز آشورخانی	دهم
<ul style="list-style-type: none"> ▪ اجرا و ارزشیابی ▪ معرفی حد اقل دو برنامه جامع آموزش و ارتقاء سلامت در محیط کار انجام شده در جهان و ایران 	دکتر مهناز آشورخانی	یازدهم

Book and documents

- 1- Fertman C. I. Workplace Health Promotion Programs; Planning, Implamentation and Evaluation, Jossey – BASS (2015). Last Edition
 - 2- Burton J. WHO Healthy Workplace framework and model: background and supporting literature and practices. Last Edition
 - 3- Scriven A. and Hodgins M., Health promotion settings: Principales & practice; Sage, Last edition.
 - 4- Chenoweth, D. Worksite Health Promotion. USA. Human Kinetics.2011
 - 5- WHO.Occupational Health , A Manual for Primary Health Care Workers. Cairo.WHO.EMRO 2001
- ۶- نظام جامع آموزش و ارتقای سلامت در محل کار. دکتر شهرام رفیعی فر، دکتر بهزاد دمازی. معاونت سلامت وزارت بهداشت
- ۷- ارزیابی خودمراقبتی سازمانی برای ارتقای سلامت در محل کار. دکتر مسعود مطلبی قاین و دکتر نسترن کشاورز محمدی. ۱۳۹۶. وزارت بهداشت و آموزش پزشکی.